

Op zoek naar amfibieën en reptielen: veel ogen maken het werk licht

Het voorjaar van 2013 was extreem koud, de overgang naar zomers weer was laat en abrupt. Dat drukte zijn stempel op de geplande excursies, een aantal kon er niet eens doorgaan. De zomerexcursies maakten echter veel goed, hoewel één excursie moest worden afgelast vanwege de (te) hoge temperaturen. Alsof de dieren zelf ook een inhaalslag moesten maken toen het weer eindelijk goed was: ze lieten zich in verrassende aantallen en soorten zien. Van de gladde slang werden zelfs een paar nieuwe vindplaatsen bekend.

Ook bij vrij lage temperaturen kun je op zoek naar de vuursalamander. Dat gebeurde op 27 april, net buiten de landsgrens: aan de Duitse kant in de Achterhoek. Een grote groep deelnemers onder leiding van Jan Stronks wist maar liefst 25 vuursalamanders te spotten. Bij al deze dieren werden swabs afgenomen om te zien of de Duitse dieren besmet waren met *Batrachochytrium salamandrivorans*, de schimmel die de Zuid-Limburgse populatie gedecimeerd heeft.

Op 17 augustus werd, ook nu weer onder leiding van Jan Stronks, op een vijftal locaties rond Zelhem gezocht naar de boomkikker. Hierbij werden meer dan 100 juvenielen geteld, 14 adulten en 4 roepende mannetjes. Ook gewone soorten als bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander lieten zich zien.

De latere zomer leent zich minder om amfibieën op te zoeken, maar bij geschikte weersomstandigheden wel voor reptielen, en dan met name om jonge hagedissen en pasgeboren slangen te zoeken. Dat gebeurde dit jaar op 14 en op 17 augustus.

In de Kroondomeinen werden op 14 augustus maar liefst 28 levendbarende hagedissen gevonden waarvan 4 juveniele, 1 hazelworm en een bruine kikker. Renée Verhaar vond in de Kroondomeinen tijdens haar monitoringsronde ook 4 adders! Volop werd uitgekeken naar de gladde slang, maar deze liet zich niet zien.

Dat lukte wel op 17 augustus op de Mookerhei, waar onder leiding van Kris Joosten en Bart van der Aa ook naar de gladderik werd gezocht. Hier waren enkele jaren geleden al eens gladde slangen aangetroffen. Met de gladde slang en zijn verborgen leefwijze weet je het tevoren nooit, de soort is vaak lastig te vinden. Maar ook nu werden hier twee individuen gezien. Om te zien of ze profiteert van de beheersmaatregelen die in dit gebied zijn genomen, werd ook gespeurd naar gladde slang op de nabijgelegen Heumense Schans, en met succes: hier werd voor het eerst een gladde slang gevonden. Ook op de noordelijker gelegen

Excursiedeelnemers Mookerheide (Foto: Kris Joosten)

Excursie Ginkelse Heide, vrijwilligers zoeken bij boomstronk (Foto: Gerrit Kolenbrander)

Mulderskop werden enkele volwassen dieren aangetroffen, en als klap op de vuurpijl ook nog eens de eerste jongen van dit jaar. Dat zijn van die dagen die gewoon niet meer kapot kunnen!!

Op 31 augustus werd onder leiding van Gerrit Kolenbrander op de Ginkelse Heide gezocht naar de adder, die daar de laatste vijf jaar niet meer gemeld was. Die werd niet gevonden, maar verrassend genoeg wel een gladde slang en daarnaast nog eens een vervelling van deze soort. Verder werd nog een hazelworm gescoord, maar liefst 60 !! zandhagedissen en 15 levendbarende hagedissen. En in een watergat meer dan 50 larven van de rugstreeppad.

Een voorjaar om niet te vergeten vanwege de winterse temperaturen en daarna een superzomer. Het weer blijft verrassend, net als de soorten waar we ons mee bezig houden. Met dank aan alle excursieleiders, ook van de hier niet genoemde excursies en cursussen.